

פרוטוקול ישיבת ועד מנהל

מיום שלישי, כ' חשון התשפ"ו, 11/11/2025

הישיבה התקיימה באמצעות Zoom

משתתפים:

סיון קורן, יו"ר ההתאחדות
לירן בסון, סיו"ר ההתאחדות
ענבל זהבי, יועמ"ש ההתאחדות
שילת כהן, ראש מחלקת קשרי חוץ בהתאחדות
אסף אוחנה, יו"ר אגודת הסטודנטים המכללה האקדמית אחוה
שחר יפרח, יו"ר האגודה הסטודנטית תל-חי
זיו ברטפלד, יו"ר אגודת הסטודנטים מכללת סמינר הקיבוצים
נמרוד כרמל, יו"ר אגודת הסטודנטים אוניברסיטת רייכמן

מצב ארגון הסטודנטים היהודים העולמי (WJS)

ארגון הסטודנטים היהודים העולמי (WJS) הוא ארגון גג שהוקם לפני 101 שנים, ונשיאו הראשון היה אלברט איינשטיין. בעבר היה אחד הארגונים המשמעותיים ביותר בעולם, המייצג למעלה מ-45 התאחדויות סטודנטים יהודיות. תפקידו המרכזי הוא ליצור קשרים, לסייע לסטודנטים יהודים ברחבי העולם, לנהל מדיניות ולקדם יוזמות. עם זאת, הארגון עבר טלטלה ופשיטת רגל כספית לפני כעשור, מה שהוביל לשחיקה בכוחו ובהשפעתו. הנשיא הנוכחי, ג'וש, בחור צעיר בן 20 שנכנס לתפקידו לפני כשנה, אינו מתאקלם היטב ואינו מתקשר ביעילות עם הבורד, מה שתרם למצב הארגוני המורכב. כתוצאה מכך, פוליטיקאים ניצלו את חולשת הארגון כדי לנגוס במושבים המיועדים לסטודנטים, ואף נלקחו מ-WJS רוב זכויות ההצבעה בקונגרס הציוני, מ-25 צירים ל-7 בלבד, ללא ידיעת הבורד.

המאבק על מושב הסטודנטים בקונגרס הציוני

הקונגרס הציוני העולמי, המתכנס אחת לחמש שנים וכולל מאות צירים בעלי זכות הצבעה בנושאי ליבה ישראלים, הפך לזירת מאבק על מושב הסטודנטים. WJS איבד באופן דרמטי את כוחו, כאשר פוליטיקאים, כולל הרפורמים והקונסרבטיבים, השתלטו על מושבים המיועדים לסטודנטים, כמו מושב בק"ל, ללא עדכון או אישור. פרשת דניאל כהן, חבר בורד לשעבר שכיום בן 37, הדגימה זאת: הוא נשאר במושב מטעם הקונסרבטיבים והצביע עבורם, בניגוד לאינטרסים של WJS. שילת כהן גילתה את המצב במהלך הקונגרס, כינסה הצבעת חירום בבורד של WJS, ובה נבחרה פה אחד לשבת בכל המושבים במקום כהן, החלטה שאושרה על ידי הנשיא ג'וש. בעקבות זאת, שילת החלה לקבל איומים מהאופוזיציה שאם לא תרד מהמושב ותחזיר אותו לדניאל כהן, WJS יאבד לא רק את המושב לחמש שנים אלא גם את המושבים הקיימים לשנתיים. המאבק נתפס כקריטי לשימור המושב כסטודנטיאלי ולמניעת היגזותו המוחלטת בעתיד.

האסטרטגיה המשפטית והלוביסטית

כחלק מהמאבק, הוחלט להגיש עתירה לבית הדין של הקונגרס בדרישה לשמר את המושב כסטודנטיאלי. ענבל הבהירה כי עתירה זו אינה כלי משפטי בעל היתכנות חזקה, אלא כלי לוביסטי שנועד להפעיל לחץ על הקונגרס ולהבהיר שהסטודנטים יעשו רעש אם זכויותיהם יישללו. הכלי המשפטי האמיתי, עתירה מנהלית או בג"ץ, כרוך בעלויות של כ-200 אלף שקל ודורש זמן, וכרגע אין החלטה רשמית שניתן לתקוף. העתירה הנוכחית, לעומת זאת, היא בעלות שוטפת של הייעוץ המשפטי של ההתאחדות. נחתם הסכם עקרונות באוקטובר לגבי פעילות הדירקטוריון, אך הוא הופר על ידי הצד השני ברגע שלא קיבלו את נציג WJS, מה שמחזק את הטענה לחוסר תום לב.

הטענה המשפטית המהותית מתמקדת באפליה, שלילת זכויות ופגיעה בשוויון ובזכות הייצוג של הסטודנטים היהודים הציונים, שכן מושבים ניתנים לגורמים פוליטיים על חשבונם.

מעורבות התאחדות הסטודנטים בישראל

התאחדות הסטודנטים בישראל נחלצת להגנת WJS מתוך הבנה שהתנהלותו הנוכחית מובילה לאיבוד המושב, וסיון קורן רואה בכך "שליחות לאומית" למנוע את התמסמסות המושב. שילת כהן נמצאת במשא ומתן עם גיוש, נשיא WJS, בבקשה להחליף בדחיפות את שלושת חברי הוועד הפועל המחליפים בחברי הנהלה מהתאחדות הסטודנטים בישראל, כדוגמת סיון ולירן, כדי לאפשר להתאחדות להשפיע ולשלוט בזירה של WJS בחמש השנים הקרובות, באישורם. ההתאחדות תגבה את WJS, מה שעשוי להרתיע את אלה שרואים בו ארגון חלש, אך סיון הדגישה כי יש להיות עם "יד על הדופק" ולהבין את ההתפתחויות לפני קבלת החלטות על השקעות כספיות גדולות. בנוסף, המחלקה לקשרי חוץ בהתאחדות, שתוקצבה בעבר באופן לא מספק, תתוקן השנה ותעשה יותר שיתופי פעולה, מה שיגביר את המודעות ל-WJS.

שאלות והבהרות לגבי WJS

חברי הוועד המנהל, שחר ואסף, העלו שאלות לגבי חוסר היכרותם עם WJS ועם המושבים בקונגרס הציוני. שילת כהן הסבירה כי WJS מייצג 45 התאחדויות סטודנטים, עם 11 מושבים בבורד, מתוכם שלושה קבועים (ישראל, צרפת ואוסטרליה) על בסיס כמות הסטודנטים היהודים במדינה, ושאר החברים נבחרים בקמפיין בחירות. סיון קורן הסבירה כי חוסר המודעות נובע בין היתר מכך שהמאבק הנוכחי הוא עבודה של הרגע האחרון, וכי ההתאחדות לא התערבה בעבר בקבלת ההחלטות של WJS אלא אם יכלה לסייע, וכן מתקצוב לא מספק של מחלקת קשרי החוץ, אך הדבר ישתנה. ענבל הדגישה את הפוטנציאל האדיר של WJS להתאחדות הסטודנטים בישראל, וכי שותפות עתידית יכולה להעצים מאוד את ההתאחדות, כאשר כניסת נציגים מההתאחדות להנהלת WJS תאפשר להם להשפיע ולשלוט בזירה זו בחמש השנים הקרובות.

הפרוטוקול נחתם ע"י חברי הוועד שחר יפרח ונמרוד כרמל.

עותק חתום שמור במשרדי העמותה.